

8/1

a) $\{ a^u b^k a^k b^u \mid u, k \geq 1 \}$

b) $\{ a^u b^k a^k b^k \mid u, k \geq 1 \}$

CF: $S \rightarrow aSb \mid aTb$

$T \rightarrow bTa \mid ba$

$S \Rightarrow a^{i-1} S b^{i-1} \Rightarrow a^i T b^i \Rightarrow a^i b^{i-1} T a^{i-1} b^i \Rightarrow a^i b^i a^i b^i$

→ Nem CF:

Pump lemma: $L \text{ CF} \Rightarrow \exists p > 0 \quad \forall z \in L \text{ amire } |z| \geq p$

létezik $z = uvwxy$ (hol

1) $|vwx| \geq 1$

2) $|vwx| \leq p$

tetszőleges p -re van egybeírt,

3) $uv^kwx^ky \in L \quad \forall k \geq 0$

legfeljebb p hosszú nem pumpálható szó:

$a^p b^{2p} a^p b^{2p} \in L$, messze $\geq p$

$\forall$ felel. részre

v, x nem üres, egyelőreket $v^k \notin L$

$|vwx| \leq p$ miatt $\rightarrow$ v és x egy blokkban van $\rightarrow$ sose pumpálót a két egyforma karakteres blokkban egyszerre.

$\rightarrow$ v és x szomszédos blokkban van $\rightarrow$ a másik ugyanilyen karakterű blokk messze távol eszik meg

6

8/2 Ogden

$L \in CF \Rightarrow \exists p > 0$ $\forall z \in L$ ma $|z| \geq p$ és z $\neq \emptyset$ kijelölhető, ahol z -ben $\geq p$ morakiter kijelölt.

Lehető $z = uv^kwx^k y$ felbontás.

1) uv -ben max 1 kijelölt morakiter

2) uv^kx -ben $\leq p$ kijelölt

3) $uv^kwx^k y \in L \quad k \geq 0$

$$\{ a^i b^{i+k} a^k \mid i \neq k, i, k \geq 1 \}$$

p többszörös. $\left\{ \begin{array}{l} \text{mutatók szét: } y \text{ belüli } \geq p \text{ hosszú} \\ \text{és kijelölök ebben } \geq p \text{ keratert} \end{array} \right.$

és $\neq$ felbontás morakiter

$$\underline{a^r b^{2p+p!} a^{p!+p}} \rightarrow \in L, \geq p \text{ hosszú}$$

$\downarrow$
kijelölöm

rx hol lehet? : max benne, a a szó elejétől

r és x homogén kell legyen, mert egyébként a pumpálás kivétel

Lehetőségek: ① $r = a^i \quad x = a^j \rightarrow$ hátul

② $r = a^i \quad x = b^j$

③ $r = a^i \quad x = a^j \rightarrow$ hátul

① $r = a^i \quad x = a^j \Rightarrow$ ~~pumpálás bevezet $n+j$ a^i -t $\Rightarrow$ csak az első, a blokk n^q~~

② ~~pumpálás bevezet $p!$ a^i -t $\Rightarrow$ csak az első, a blokk n^q~~
 $r = a^i \quad x = b^j$
 $\frac{p!}{i}$ pumpa $p!$ a^i -t csúszl = $a^{p+p!} \dots a^{p+p!} \notin L \quad \downarrow$

③ $\Rightarrow$ b -k száma $\neq$ a -k száma